

EENVOUD DOOR MARY POS

EEN GEWEIGERD INTERVIEW, DAT VREUGDE GAF.

WAT WORDT ER ZELFS IN DEZEN TIJD van desillusie en ontgoocheling, nu zooveel ons uit handen wordt geslagen, en wij sterker dan ooit voelen, dat elke zekerheid ten aanzien van het maatschappelijk leven ons ontnomen wordt, nog bitter weinig echte eenvoud gevonden.

Hoe prat kunnen wij innerlijk gaan op ons armzalige kunnen, onze plichtsbetrachting, die dikwijls niets dan schijn is, op ons geestelijk bezit, dat bij eerlijke beschouwing zoo heel dikwijls door en door voos en inhoudloos blijkt te zijn.

Hoe eigengerechtig en hoogmoedig kan onze levenshouding dikwijls wezen, terwijl wij weten, *weten* van onszelf heelemaal niets te kunnen, weten, dat wij alles moeten ontvangen, en dat het alleen aan Gods onbegrijpelijke genade te danken is, dat wij er nog zijn. Hoe is het toch mogelijk, dat God altijd maar weer door kan gaan, ons te zegenen, terwijl wij zoovele van Zijn gaven ongebruikt laten, of alleen maar aanwenden om aan ons eigen egoïstische verlangens, dat zich toch nimmer bevredigen laat, tegemoet te komen.

Als wij werkelijk zouden leven als kinderen voor Gods aangezicht, wetende uit Zijn Vaderhand alles te ontvangen, dan zou onze houding tegenover onze medemenschen toch ook een geheel andere worden. Dan zouden onder echte Christenen geen strebers meer gevonden worden, en geen menschen, die met hun ellebogen werken en vol afgunst altijd maar letten op anderen, wie het in hun oogen zooveel beter gaat dan hunzelf, en geen gierigaards, die niets of maar bitter weinig voor God en hun naaste missen kunnen en daarnaast voor zichzelf niet spoedig een uitgave te groot vinden, en geen menschen, wier hart vol is van hoogmoed, want het zelfverwijft, dat zij nog maar zoo weinig doen en kunnen doen in dit korte leven voor God en hun naaste, zou hen klein maken. Het weten, dat zij telkens weer hun kans laten voorbijgaan, telkens weer hun plicht niet verstaan en hun roeping verzaken, altijd weer tekort aan liefde geven, omdat hun eigenliefde nog zoo'n huiiveringwekkend groote plaats inneemt, terwijl, ondanks die ondankbare en zondige levenshouding, God doorgaat, dag in dag uit, hen met Zijn zorgende liefde te omringen, zou hen stil maken van verwondering en heel nederig om zoo groote genade.

De ware eenvoud, hoe bitter weinig wordt die nog bij ons gevonden en hoe ver zijn de meesten van ons er nog van verwijderd om een mensch te worden als onze groote Idenburg er een was: iemand, die de ware grootheid naast den waren eenvoud bezat.

En nooit zullen we tot de ware grootheid kunnen stijgen, wanneer we niet eerst geworsteld hebben om het bezit van den waren eenvoud.

Het kan zoo bemoedigend en aanvurend tegelijk zijn, vooral voor ons, jonge menschen, wanneer we plotseling op onzen weg ouderen ontmoeten, menschen, die verantwoordelijke posities in de maatschappij bekleeden, die veel bereikt hebben, die door een ieder geëerd worden, en die daarnaast zóó'n grooten eenvoud en zulk een bescheidenheid bezitten, dat de belangstelling, die men voor hen aan den dag legt, hen haast stil maakt, en de eer, die men hun geven wil, hen neerdrukken kan om hun besef van eigen onwaardigheid; omdat zij weten, dat het niet om *hen* gaat, maar om den *Meester*.

Deze houding trof mij zoo sterk in een man, dien ik voor „Timotheüs" interviewen moest en die dit weigerde, ondanks het feit, dat hij volgens ons veel belangrijks zou hebben kunnen zeggen.

Maar waaróm weigerde hij? En daarop komt het nu juist aan. Ik voor mij geloof, dat de daad van zijn weigering sterker tot ons zal spreken dan een lang interview dit had kunnen doen. En daarom nu geen artikel meer over zijn persoon, zooals eerst de bedoeling was, maar alleen maar iets over zijn weigering.

Een weigering is nooit prettig, vooral niet als het iets betreft, dat een grondige voorbereiding vraagt, zooals een interview. Ik mocht hem komen opzoeken, maar niet om hem te interviewen. Doch ook dat vraagt een zelfde voorbereiding, omdat men nooit weet of zoo'n onderhoud toch niet op een interview zal uitloopen. Men houdt hoop en moed tot het laatste en daarom moet de persoon in kwestie zien, dat men ernst met de zaak heeft gemaakt, dat men zijn boeken en verdere publicaties (wanneer hij tenminste ook schrijft) gelezen heeft of zooveel als mogelijk was met den inhoud ervan op de hoogte is gekomen, dat men met zijn ideeën bekend is, dat men zijn levenshouding weet, kortom, dat men alles heeft gedaan wat in zijn vermogen was om dié kennis ten aanzien van hem en zijn werk te verkrijgen, die voor een goed interview of vruchtbaar onderhoud noodzakelijk is.

En toch ben ik blij om zijn weigering, omdat de levenshouding, die er uit sprak, zoo beschamend is.

„Ik in de krant? Nu ja, in een tijdschrift! En dat gezien het werk, dat ik doe? Een onmogelijkheid! Ik kan me heel goed voorstellen, dat een vooraanstaand man of een belangrijke vrouw, wanneer hun oordeel gevraagd wordt in een bepaalde aangelegenheid, of wanneer men gaarne iets meer over hun werk wil vernemen, zich laten interviewen. Uitstekend zelfs. Maar met mij gaat dat niet. Elk woord, dat over mij geschreven zou worden, zou schade beteekenen voor mijn werk... Omdat ik persoonlijk van geen enkele beteekenis ben, ik mag alleen maar de vinger zijn, die naar Christus heenwijst..."

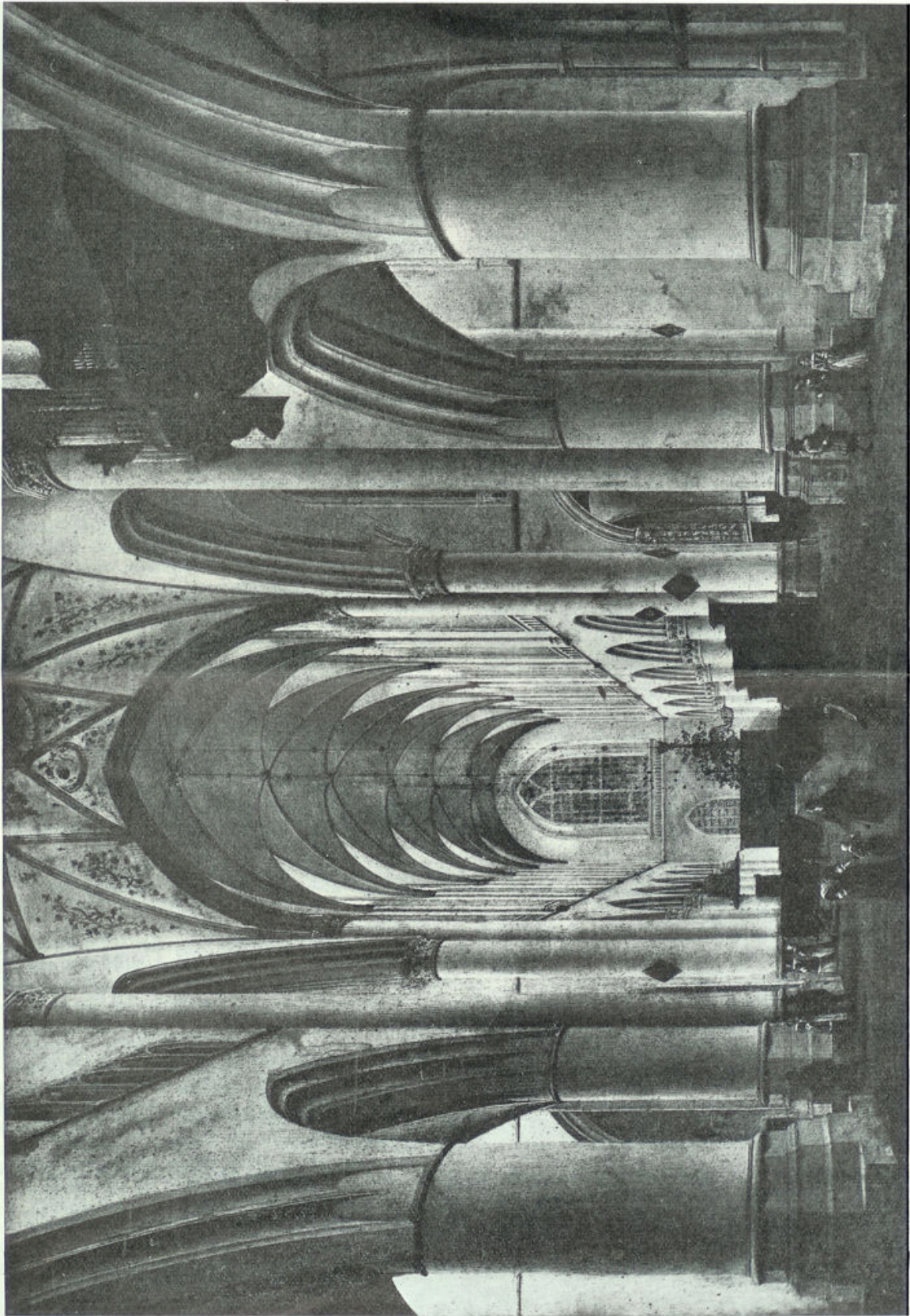
Dan zeg ik hem, dat het mij ook maar alleen te doen is om dit werk; dat ik juist alleen dáárom kom, om zijn werk, dat in zoo sterke mate het contact met jonge menschen betreft. Ik weet hoe hij hen trekt, hoe hij hun belangstelling vasthoudt, hoe hij hen aanvuurt en bemoedigt, hoe hij hen voorgaat op den weg, terug naar Jezus... En als vriend van de jeugd had ik met hem willen spreken over de nooden van ons, jonge menschen, die in dezen tegenwoordigen moeilijken tijd onzen weg hebben te zoeken; die dikwijls maatschappelijk geen enkel uitzicht hebben en geestelijk daardoor telkens weer den rechten weg kwijt raken...

„Wat moet ik daarover zeggen?" antwoordde hij. „De nooden van de jonge menschen van nu zijn *anders* dan die van ons, jonge menschen van vroeger, maar zijn ze zwaarder? Elke tijd heeft z'n bijzondere nooden en z'n bijzondere lichtpunten. U vraagt: wat moeten wij, jonge menschen, doen om weer de echte levensvreugde te vinden? Ik heb maar één middel voor ze, een middel, dat u zelf kent: Terug naar Jezus! Gelooven en vertrouwen!

„En wat wij, ouderen, moeten doen om hen te helpen? Och, mijn middel is alweer zoo eenvoudig en zoo overbekend, als men het maar toepassen wilde: *van hen houden en voor hen bidden*. Dan komt al het andere vanzelf. Dan zal men ook zonder eenigen twijfel de wijsheid ontvangen om hen te begrijpen en hen te helpen.

„Er is maar één middel voor onze maatschappij: Zelfverloochening. Doen wat Jezus zegt.

„En als wij dat doen, als wij alleen maar instrument

DE KERK TE HAARLEM

Naar een schilderij van Van Nieuwland

in Zijn hand zijn, dan komt alles goed. En daarom geen woord over mij persoonlijk gepubliceerd. Wij zelf moeten steeds meer terugtreden. Wanneer wij staan te spreken over God en onzen naaste en daarbij nog eenige gedachte aan onszelf hebben, hoe goed wij het er afbrengen en hoe wij de menschen weten te boeien, dan is al ons werk tevergeefs. En zoo is het met alles wat wij doen. Wanneer onze jonge menschen weer echte levensvreugde willen ontvangen, hebben zij niets te doen dan Jezus volgen. Wij *allen* moeten evangelisten worden. Geven van den rijkdom, dien Jezus geeft en zelf steeds rijker worden . . ."

En ik zag aan het blijmoedige gezicht van den man tegenover me, hoe echt en onvervreemdbaar de rijkdom is, dien hij bezit . . . Een man, die woekert met zijn tijd, om altijd maar weer van dien rijkdom weg te geven.

Toen ik in zijn rustige studeerkamer tusschen rijen boeken, oud tin en oude tabakspotten, op hem had zitten wachten, was hij opeens binnen komen vallen, z'n gezicht nat van den regen en z'n schoenen tot boven toe met modder bespat. Het was hondeweer, en storm en oponthoud hadden hem niet sneller terug kunnen doen peddelen dan hij gedaan had.

Een man, die tot een zeer hooge functie geroepen is, en die zich houdt bij z'n ijzeren karretje, die trapt tegen weer en wind in, die z'n jaren niet telt, maar draaft als een jongen, die trap op, trap af gaat, en wiens blijmoedig gezicht gezien wordt op elk portaal en voor elke deur, op zolder- en in de kelderwoningen van de armste achterbuurten.

Hoe blijft deze man zóó jong, dat ik niet kon bemerken, dat hij ouder was geworden, behalve aan het grijs van zijn haar, terwijl ik hem het laatst gezien had, toen ik zelf nog een kind was? *Zijn levensvreugde*. En hoe heeft hij die ontvangen, en kan hij die behouden? *Door zijn zelfverloochening*. En hoe ontvangt hij daartoe de kracht en den lust? *Door Jezus te volgen*, zijn grooten Meester, Die hem in al deze dingen is voorgegaan . . . En zoo kan hij anderen altijd maar doorgeven van zijn rijkdom, en zelf steeds rijker worden . . .

Dat nu biedt Jezus ons allen aan.

En wat doen wij nu?

KLEINE HAMERS

OP EEN ALBUMBLAD

Ik heb in mijn leven twee stelregels geleerd: de eerste is, *veel te vergeven*, en de tweede is, *nooit te vergeten*. — Guizot.

Een beetje vergeten zou niet kwaad zijn, om de echtheid der vergeving te verhoogen. — Thiers.

Wat mij betreft, ik heb geleerd, veel te vergeven, en te verzoeken, dat anderen *mij* veel vergeven. — Bismarck.

DE VRIEND DER GEZONDHEID

Gebrek aan eetlust. — Er zijn niet weinige menschen, vooral vrouwen en kinderen, die zonder bepaald ziek te zijn, toch geen eetlust hebben. Eer men allerlei middelen, artseniën en drankjes beproeft, wende men de volgende methode aan. Een eerste vereischte is, tusschen de maaltijden niets te eten. Verder vermijde men bonbons, zoetigheden en chocolade. Bij kinderen late men de melk eenige dagen weg. Helpt dit nog niet genoeg, dan is een halven dag vasten aan te raden, b.v. 's morgens niet ontbijten of den avondmaaltijd overslaan. In de meeste gevallen keert dan de eetlust weer terug.

Dr J. V.

ALBERT SCHWEITZER

DERTIG JAAR IS HET NU GELEDEN, DAT Schweitzer zijn professoraat in Straatsburg neerlegde om een geheel nieuwe studie te beginnen in de medicijnen en zijn verdere leven te wijden aan de zieken en lijdenden onder de negervolken van Afrika.

Velen hebben dit besluit met verwondering ontvangen. Is er dan — zoo heeft men gevraagd — in Europa niet genoeg nood en ellende, die de voortdurende toewijding van de beste krachten vraagt? En kan het Gods wil zijn, dat een rijk begaafd mensch, die een belangrijke wetenschappelijke positie bekleedt, al zijn gaven en talenten als niets acht en een geheel nieuwen arbeid kiest onder onbekende volken in het hart van Afrika? Wat heeft Schweitzer ertoe gebracht, zich aan dit werk te geven? Hij vertelt het zelf in den aanhef van zijn boek: „Aan den zoom van het Oerwoud.”

Velen stellen zich het leven van de natuurlvolken als een ideaaltoestand voor: gezond en onbezorgd, vrij van de zorgen en moeiten van de moderne beschaving, vrij zelfs van de zorg voor de dagelijksche spijze, die de natuur overvloedig levert.

Schweitzer wist het beter. Hij wist, dat de natuurlvolken diep beklagenswaardig zijn, dat hun leven één voortdurende angst is voor de geesten en voorouders, dat zij lijden aan afzichtelijke ziekten, waartegen zij geen raad weten. Velen sterven jong, anderen moeten in nameloos lijden het einde afwachten, dat niet anders is dan de dood.

Schweitzer wist dit alles en hij vergeleek deze toestanden met die in Europa, waar wetenschap en techniek vele kwalen hebben overwonnen, tegen welke de neger machteloos staat. Toen dacht hij aan de gelijkens van den Rijken Man en den Armen Lazarus.

„Wij zijn de Rijke Man,” zegt hij, „omdat wij door den vooruitgang der medische wetenschap een ruime kennis hebben omtrent ziekte en pijn en de middelen ertegen. De ontelbare voordeelen, die deze rijkdom ons geeft, aanvaarden wij als iets, dat vanzelf spreekt. Ver weg, in de koloniën echter, zit de arme Lazarus, het volk van negers, dat aan ziekte en pijn even goed, ja nog meer onderhevig is dan wij, en geen middelen kent om die te bestrijden. Zoals de Rijke Man onnadenkend zondigde tegen den Arme aan zijn deur, daar hij zich niet in diens plaats dacht en zijn hart niet liet spreken, zoo doen ook wij.”

Zijn medisch Zendingswerk ziet Schweitzer dus als een stuk der dankbaarheid. God heeft aan het blanke ras groote gaven en voorrechten geschonken. Hij vraagt nu van ons, dat wij die zullen besteden ten behoeve van onze minder bevoorrechte zwarte broeders.

Daarom is de theoloog en filosoof en musicoloog, Prof. Dr A. Schweitzer als arts naar Midden-Afrika gegaan. Zijn vrouw ging als verpleegster met hem mede. Er was geen corporatie, die hen uitzond. Het geld moest hij door zijn wetenschappelijke werken en zijn orgelconcerten zelf bijeenbrengen.

Dit besluit heeft hij niet, zooals men denken zou, plotseling en onverwacht genomen. Het is in hem gegroeid, feitelijk reeds van zijn jeugd af.

„Zoover ik in mijn herinnering kan teruggaan,” zegt hij zelf, „heb ik geleden onder de vele ellende, die ik in de wereld zag. Onbevangen, jeugdige levensvreugde heb ik eigenlijk nooit gekend.”

Begin 1913 vertrok hij naar Lambarene om in het oerwoud aan de Ogowe een medischen zendingspost te stichten. Dit jaar viert hij zijn zestigsten verjaardag, en